

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америкѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ X.

Олифантъ, Па. Четверть 16-го Сѣчня 1902.

Число 3.

Переглядъ тыждневый.

Сполученіи Державы пов. Америки доходят скоро до вершка своей могучести. На поли промыслу и торговлѣ, какъ показываютъ рѣшительный правительственный справозданы, осягнули они перворядное мѣсто, ихъ военна и торговельна маринарка уступивше липпе передъ англійскою (мае 15 миліонѣвъ товѣ поему), а въ державной касѣ было при концѣ 1901 року 581.000.000 долларѣвъ готового гроша! — Нѣ одна держава въ свѣтѣ не може похвалити ся такими успѣхами и богатствами, нѣ въ одній зъ нихъ не проявляея такъ горячково жите и добробоитѣ. Правда, що супротивъ безграницной волѣ, яка ту пануе, ще всего того за мало, але най американскій народъ прокине ся лѣпше, най вырве правлѣніе зъ рукъ несовѣсныхъ политикерѣвъ, най арозумѣе свою силу и ладачу, тоді Спол. Державы стануть ся звѣздою и взорцемъ для всѣхъ народовѣвъ землѣ. А що американскій народъ дѣйсно будить ся и прозрѣвае, о томъ нема сумнѣву. Великій робѣтничій оргнизациі, часті и численній политичній зборы и мѣча, якій послѣдними часами водбувають ся по всѣмъ краю, переповненій токли, рѣшительный проекты по ссѣмъхъ и въ конгресѣ, се все во рождаетъ много доброго и зове ся голосомъ загалу. Ось и теперь мѣсто стейтѣвъ: Мічиганъ, Колорейдо, Монтана, Орегонъ, Айдаго и Невада старають ся, аби конгресъ скликавъ конвенцію конституційну въ кнестинъ выбору сенаторѣвъ союзныхъ. Ходить о се, чтобы сенаторы были выбраны не черезъ соймы и одинокихъ стейтѣвъ, якъ доси, але черѣзъ загалне голосоване. Треба при томъ згадати о одній зъ параграфѣвъ конституціи Спол. Державъ, который каже, що на жадање двохъ третейхъ всѣхъ стейтѣвъ, конгресъ муситъ скликати конвенцію конституційну, а еѣ ухвалы стають ся правосильными, баколи будуть приняты черѣзъ три четвертинны всѣхъ стейтѣвъ, если сей проектъ удасть ся здѣйснити, въ тѣкомъ случаю міліонеры, котры заздѣвають въ сенатѣ Спол. Державъ, будуть змушені посунути ся тай зрѣбити мѣсце правды вымъ заступникамъ народа. Зъ Истмійскимъ каналомъ ще не можуть упорати ся. Якъ звѣсао, конгресъ принявъ договоръ, заключенный мѣжъ министромъ Гейомъ и лордомъ Понсефотомъ въ справѣ Никарагванского кналу, та о много дешевѣмъ бувъ бы каналъ Панамскій, якій передъ кількома роками хотѣло перекопати французке товариство, але забанкитувало при той работѣ. Оно

теперь хоче продати той недоспѣлый каналъ Спол. Державамъ за 40 миліонѣвъ долларѣвъ.

На Кубѣ — якъ можна було предвидѣти, выбрано президентомъ Т. Е. Пальму. Говорять, що коли дали ему знати о выслѣдѣ голосованія, першими его словами було зазначене своего приязного становища супроти Сп. Державъ. Новый президентъ обійме свой урядъ вѣдъ 1-го марта с. р.

Филиппинскій острова вѣдъ кількохъ мѣсяцѣвъ прибрали выгидъ зачумленой краины. Оточеній докучи военными кораблями, чтобы брани Боже не на дойшла повстанцямъ яко моральна або матеріальна підмога, мѣста, мѣсточка и села выключеній, рѣшительнѣмъ подупало, жителѣвъ крыють ся по лѣсахъ, горахъ и недоступныхъ яругахъ, а по краю вештають лише очайдухи, разбѣшакы и американысье войско. Репортеры доносять до амер. газетъ, що въ Мавѣлѣ и на побережахъ слѣдне ще якесь жите, рухъ и добробоитѣ, але въ глубинѣ островѣвъ пануе така нужда, якои мы не въ силѣ собѣ уявити. Жителѣвъ прямо хунуть зъ голоду, абы гинуть наче мухи. Словомъ, доля филиппинскихъ островѣвъ не рѣшительнѣмъ пѣчимъ вѣдъ долѣ бурскихъ ренубликъ. Ту и тамъ варварство; ту и тамъ бѣдѣвъ за свѣту волю приведенъ до жебрачды торбы и нищеней безпощадно. Сумный початокъ XX. столѣтія!

Ворохобия въ Венезуелѣ и Коломбій вѣмѣсто притихати, змѣняе ся въ дѣйсну революцію. Виравдѣ правительство оголосило, немовъ бы ворохобники давно поддали ся або сѣли макомъ, та мимо того телеграмы щодня доносять о новыхъ зусилляхъ и кровавыхъ битвахъ. И мабуть ворохобия въ тѣхъ двоухъ краяхъ такъ довго не притихне, доки Кастро, президентъ Венезуелѣ, самозванецъ и великій манѣвъ не буде скиненьный съ президентуры.

Французка газета „Ратіе“ одержала зъ Украины вѣсть иде доси не потвержену, о атентатѣ на жите великого князя Константина Константиновича. Именю дни 2. с. м. подложено динамитову бомбу подъ палату великого князя въ Киевѣ. де вѣнъ теперь перебувае. Бомба выбухла и значно ушкодила палату тай сусѣдній домъ, але зъ людей не погибъ нѣхто. — Великій князь Константинъ Николаевичъ, брата царя Олександра II. Мае вѣнъ бути великимъ вѣрогымъ пѣлістѣвъ, революціонерѣвъ и поступковомъ молодѣжи, то мумдогадують ся, що си они хотѣли его выправити на другій свѣтъ.

Зъ пол. Африки доносять лордъ Киченеръ о новыхъ битвахъ аведеныхъ на границѣ Свенсильанду, близъ Віткравесъ, Ермело, Преторіи и дня 4. с. м. подъ Емерсфутъ. Въ першихъ трехъ битвахъ мали потеряти Буръ до 200 людей, а въ другыхъ двоухъ достали Англійцѣвъ по скорѣ. Недалеко Преторіи цѣлый англійскій вѣдрядъ попавъ ся въ бурску засѣдку, зъ котрой липпе мала его частина вспѣла утечи, а подъ Емерсфутъ полягъ англ. майоръ Валентинъ, кількохъ насѣшихъ офицерѣвъ и кількадесятъ воляковъ. За те потѣшае ся нанѣ Киченеръ, що коло Мокванъ удало ся ему здобути бурскій таборъ и полонити 150 вѣрогѣвъ въ... сподницахъ... Мѣжъ полонеными нема лише 6 мушницъ — всѣ прочіи належать до жѣночного пола. Чи се не геройство Киченера?

Генералъ Бога и Девѣтъ розсѣлали до бурскихъ коммандантѣвъ нову вѣдозву, де заохочують ихъ до дальшого веденія войны. Англійске правительство — такъ говорятъ ся въ вѣдозвѣ — зверне ся незабавки до парламенту о новыхъ дозволѣ и о новой выдатки на продовжене войны. Однакъ е оправдана надѣя, що не одержитъ нѣ одного, нѣ другого, бо народъ черѣзъ своихъ представителей буде домагати ся законченія войны за всяку цѣну. Такожъ и ген. Девѣтъ розсѣлавъ приказъ до всѣхъ бурскихъ вѣждѣвъ, чтобы скѣлько мого старали ся нищити и разоривати лѣнію англ. „блѣкгазѣвъ“ (малі твердины), лѣнками Киченеръ намагае ся окружити большій бурскій коменды и спарализувати ихъ рухи. Въ наслѣдокъ сего можна надѣятися ся новыхъ вѣстей о численныхъ битвахъ.

Англійске министерство военныхъ дѣлъ оголошуе, що вѣдъ початку пол. африканской войны до конца грудня 1901 р. потерѣ Англій выносять 24 тысячѣ 299 людей въ забитыхъ и погибшихъ. Кромѣ того назбираю ся тамъ 64 тысячѣ 330 воляковъ-марудерѣвъ, котры въ наслѣдокъ одержанныхъ ранъ, рѣжнихъ недугѣвъ и трудѣвъ лежать по шпиталяхъ або, яко зовсѣмъ неспособный до дальшого войсковой службы, роспущеній домѣвъ. Такъ сѣсновала до тепрь Велика Британія въ пол. Африцѣ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Сѣчень	Малахія прор.
16 Ч.	Соборъ 70 апост.
17 П.	+ Нечеревъ В. (пѣсть)
18 С.	
19 Н.	Воскресѣніе Госи.
20 П.	+ Юліана Хрест.
21 В.	Георгія, Емилиана
22 С.	Полѣянты, Евстратія

— Хотите знати коли иде свято? — Купи собѣ календаръ въ редакціи „Свободы“ за 30 центѣвъ.

Непосильными родичами можна назвати П. Мекіма и его жену зъ Ойль Сити, Па. Дня 8. с. м. коли обоє выйшли зъ дому, повстала ил. мешканю пожежа, въ якій згорѣло двоє ихъ дѣтей. Сей случай е тымъ чуднѣйшій, що передъ 5 роками стрѣтило Мекіма таке самѣ нещасте. Тодѣ подчасъ пожежѣ дому згорѣло ему 3 дѣтей.

Новѣмъ знищила онгоды цѣмѣ мѣсто Спѣтаноога, Тепп. и окр. нѣсть. Майно и дома жителѣвъ пошли зъ водою; сотки родинѣвъ муситъ мешкати въ шатрахъ на недалекихъ горбкахъ по за мѣстомъ; шкоды величезной.

За послѣднихъ 33 лѣтъ, (якъ говорятъ справоздане) выдали Спол. Державы на удержане Индіанѣвъ 240 миліонѣвъ долларѣвъ.

Въ Чикаго, Илл. уставою заборонено збирати по улицяхъ мѣста огарки зъ цигарѣвъ и недокурки зъ сигаретѣвъ.

Компанія зелѣзницѣвъ „Пенсильвенія“ водкупила на 125 милѣ довгу зелѣзничу треку товариства „В. Вирджинія & Питтсбургъ Р. Р.“ за 17 миліонѣвъ.

Цѣла родина А. С. Чевса подъ ч. 98 Н. Паркъ Еве. въ Гартфордѣ, Конн. задусала ся газомъ (5. сѣчня), якій выходивъ зъ нѣдъ подлоги зъ цукреной газовой руры. Погибъ самъ господаръ А. С. Чусъ, его жена, двѣлѣтне дитя и одна панна, що приѣхала до нихъ въ гости. Було бы не о бойшло ся безъ больше жертвъ въ людяхъ, але на щасте тою улицю переходивъ раненько полісменъ, почувъ вѣнъ газъ и побудивъ прочихъ мешканцѣвъ дому. Де якимъ зъ нихъ вже такъ мало належало ся до смерти, що мусѣли кликати лѣкаря.

Нагло умерло 3 дѣтей въ вѣцѣ 2, 5 и 7 роковъ въ Олифантѣ, Па. въ одній родинѣ. Дѣта правдоподобно поотроились кендами.

Лѣсничій дѣдича Скопнянского — Ф. Везупко пострѣлилъ въ лѣсахъ коло Журавна (Галичина) селянку Марію Турей зъ Цвѣтѣвы. Она збирала въ лѣсѣ сухе рѣще, а лѣсничій, не упоминаючи еи, стрѣлилъ до неа, наваче до воробця, и равнивъ смертельно.

Майны завалили ся дня 7. с. м. въ Негоні, Міч., 17 робѣтничѣвъ, якій тоді працювали въ майнахъ, погибли, присипаній землею.

Доноситъ намъ п. Романъ Поручникъ зъ Свѣтлицѣвъ пов. грибовского (Галичина), що сегорѣчна зима дуже тамъ лиха.

По тритыжневѣмъ водпочинку зачали люде въ Шенандорфѣ, Па. зновъ робити по рускихъ свѣтахъ. Роблять по 9 годницъ кожного дня.

Немила пригода случила ся Англійцѣвъ Гартлеви у Львовѣ. Вѣдучи до Баку задерживъ ся у Львовѣ, а що вѣнъ говорити липпе по англійски, то понавъ у сварку зъ трамвайнымъ кондукторомъ, а той казавъ его арештувати. Англісѣвъ опиравъ ся полиціи и клявъ безъ мѣры, а спровадженый на инспекцію полиціи, очавъ выкрикувати и водгрожува ти ся. Прикликаны лѣкарь узнавъ его божевольнымъ, то-жъ полиція водставила его до кульнарковского заведенія. До перва по десятиохъ дняхъ зголосивъ ся до него якійсь краинѣ, що мешкае у Львовѣ, и ему удало ся выдобути розлученое, але на умѣ зовсѣмъ здороваго Англійца зъ дому божевольныхъ. Добре вѣнъ затамать столицю Галичины!

Богатый російскій купецъ М. Астракановъ жертвувать 5 миліонѣвъ рублѣвъ на заложене университету для женщинъ въ Москвѣ.

Жидѣ Кальманъ Валь довгий часъ годувавъ воляковъ въ Станиславѣвъ (Галичина) мясомъ зѣ здохлыхъ коней, ажъ онгоды выкрыла ся цѣла справа. Валь бувъ доставцемъ мяса на шницлѣ для полку драгонѣвъ и краевой обороны. Мясо сѣчено цѣлу нѣчь въ торговлѣ Баля, а ряно водвѣжено войску. Въ сѣй мапіуляціи помагали Бальови Хамъ Розинеръ и Йосель Шнаперъ зъ Лисця, котры скуповували хорі конѣ або пидлину и привозили ихъ въ ноци Бальови. Шнаперъ утѣлъ, а другихъ двоухъ замкнено до вязницѣвъ.

Архикнягиня Люіза, дочка бельгійского короля Леопольда и сестра австрійской б. архикнягинѣвъ Стефаніи, зовсѣмъ збожеволѣла. Лѣкарѣвъ потеряли надѣю на еи вылѣчене.

Збѣжа за 25 тысячѣ долларѣвъ згорѣло 6. сѣчня въ магазинахъ „П. Г. Елейторъ Ко.“ въ Портѣ Юронѣ, Міч.

Злодѣи починають вже въ своимъ ремеслѣ послугувати ся телефономъ. Въ Чикаго, Илл. одиный зъ такахъ пташковѣвъ черѣзъ телефонъ дознае ся о присутности або неприсутности богатыхъ особѣ, а обѣселя иде и обкрадае ихъ мешканя. Полиція шукае за пре мудрымъ птахомъ.

П. Ф. Коханъ, Русинъ, що служивъ у войску на Филиппинахъ доставъ службу клярка (писара) при урядѣ асенгеруновѣмъ въ Филадельфіи, Па., а п. Ив. Динильчукъ зоставъ учителемъ руского и англійского языка въ дистриктѣ Дофинѣвъ въ Канадѣ.

Громадскій писаръ зъ Бунцева коло Тернополя, (Галичина), Кароль Кляцѣвъ, розбивъ тамошню громадску касу, забравъ зъ неѣ 600 коронъ и утѣкъ.

Катастрофа въ тунелю. 8. грудня о 8 год. 20 мин. рано ударили ся два особовій поѣзды въ тунелю желѣзницѣвъ „Нью Йоркъ Сентралъ“, мѣжъ 56-тою улицею и Паркъ Евню. Машина одного поѣзду зъ цѣлымъ розгономъ ударила въ послѣдній вагонъ другого поѣзду, переповненого людѣми, тай роздусила его, мовъ шаркалушу зъ яйця. Прочіи вагоны ушкодженіи такожъ. Зъ румовища вытягнули 15 труновъ и 30 особѣвъ больше або меньше покалѣченныхъ. Вину сего нещастя звалюють на машинисту заднього поѣзду, который вышовши цѣло зъ катастрофы, повандрувавъ до арешту.

Революція жебраковѣвъ. Недивно померла въ Мадридѣ богата панѣ Леморъ и записала весь маєтокъ на жебраковѣвъ. Въ завѣщаню бувъ навѣтъ назначеный день, коли мае ся роздати маєтокъ жебракамъ. Вѣсть про се розійшла ся летомъ стрѣлы по цѣлой Испаніи и выкликала межи жебраками сензацию. Хуары жебраковѣвъ, пѣшки, возами, желѣзницями наплывали до Мадридѣ, ласяи на золоту пайку. Въ означенѣмъ дни Мадриатъ бувъ повный жебраковѣвъ, а було ихъ поверхъ 100 тысячѣ. На улицѣ, де мешкала панѣ Леморъ, толпили ся жебраки вѣдъ досѣта, але коли выдѣлила година роздатѣ грѣшей, нѣхто не показувався въ замкненой брѣмѣ палаты. Тодѣ жебраки силою вдерли ся до палаты и зничили всю до тла. Нишій жебраки кинули ся рабувати сусѣдній каменицѣвъ и хто знае, до чо го було бы прійшло, якъ бы не войско, котре арештувало колькасѣвъ жебраковѣвъ, а вынихъ силою выперто зъ мѣста.

Зачуваемо, що деякій канадскій Русинъ невдоволеній зъ своего теперѣшного положенія, задумуе перенести ся до Аргентины въ пол. Америкѣ. Чи зискають що на томъ? — не думаемо. Если вже хто хоче йти зъ Канады, то вже лѣпше йти на купчѣ або рядѣвъ фирмы до Спол. Державъ, де нѣдосе водоувѣднѣйше для нашихъ людѣвъ.

Недостача твердого угля дае ся сильно водчувати въ Чикаго, Илл., Мілвоке, Вис., Питтсбургѣ, Па. и окрестности. Въ многихъ великихъ фабрикахъ задержано рухъ черѣзъ се; тысячѣ робѣтничѣвъ лишило ся безъ работы.

Франковска почтарка, (шарпешской стол., Угорщина), Ю. Грицѣ, вѣдъ двоухъ лѣтъ краля грошѣвъ надсланный зъ Америки. Родичѣвъ, жѣнки и дѣти емигрантовѣвъ надармо чекали на подмогу. бо ихъ долларики вандрували до кишѣвъ панни Грицѣ; такъ вкрала 26.000 коронъ. До перва онгоды выкрыли злодѣйку в арештували.

John Wapamaker, що мае въ Филадельфіи великій сторѣ, платитъ газетамъ за оголошенія тысячу долларѣвъ денно. Въ самой Филадельфіи пять англійскихъ газетъ оголошують его сторѣ на цѣлой сторонѣ и берутъ за се рѣчно: газета Press 60 тысячѣ дол., Ledger 60 тыс. д., Times 50 тыс. д., North American 75 тысячѣ дол. и Evening Telegraph 50 тыс. дол.

Мѣстечко Ровлетъ въ повѣтѣ Патеръ, Па. выгорѣло дня 5. с. м. такъ, що лишивъ ся всего на всего 1 домъ. Въ мѣстечку нема пожарной сторожѣвъ (фаермэнонѣвъ) въ наслѣдокъ чоногоны шпиривъ ся сѣзъ перепоны.

На Джесепѣ, Па. забило въ майнахъ одного Англика въ четверть 9-го януара.

Прекрасный сѣпний календар. Пѣлѣнный и найкрасшій сѣпний календаръ який ми дістали сего року е календаръ Й. Тринера, що фабрикуе славный на весь свѣтъ Америк. Еликсиръ Гіркого Вина. Календаръ сей мусѣвъ коштувати п. Тринера великі гроші, а однакъ незважаючи на се він піше его каждому що прійше ему 10 центѣвъ на кошта опакowania і пересилки. Адресувати: Jos. Trinner, 779 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

НАДСАДЖЕНЕ и его лѣкъ.

Я доказую щодня свѣдоцтвами своихъ пациентѣвъ и частыми случаями вылѣченія, що маю усѣпшны лѣкъ, якій вылѣчить пропущенну. Мой **електро-химический** способъ е узанный въ цѣломъ свѣтѣ за верѣ поступу въ лѣкарскѣмъ знаню. Сю уважають за Богомъ посланный лѣкъ для кляныхъ, котры мучили ся, опущаній нѣмощемъ подвизають и уживанемъ такъ зв. „домашнихъ лѣковѣвъ“.

Невозможи, абы хтѣсь мѣтъ бути вылѣченымъ дома въ наслѣдокъ забобѣвъ або ношенія пасковѣ. Сесе тверджене полягае на досвѣдѣ лѣкарѣвъ, прѣте стало ся незбитно правдою. Вынахѣвъ мого, дѣйствио го способу лѣченія киль, кишковыхъ и т. п. недугѣвъ уходитъ за пѣй большій поступъ лѣкарскій въ послѣднихъ 50 рокахъ. Каждый мужчина, женщина або дитина може бути вылѣченый тымъ чиномъ безъ знѣшенія стародавней грозной операціи, безъ болѣвъ и безъ повздержанности вѣдъ працѣ.

Хто не-будъ скоче бачити ся зѣ мною, нехай голосить ся на помяте поданный адресъ:

Dr. A. P. O'Malley

Офисъ въ Wilkes-Barre и Scranton, Pa. Скарентонскій офисъ Burr Building, 134 Washington ave. Вилкоберскій офисъ 160 So. Washington st.

ПАМЯТАЙТЕ!

Я гварантуе вылѣчити каждый случай, якій лишь обвязу ся лѣчитъ. Вылѣчу каждый случай и ропоу к л и н и такъ, що вже нѣколи не поверне.

Въ Декембру, 1901:
MAHANOY PLANE, PA.
Стець Гватъ 1434
СОНОВС, N. Y.
Филлиъ Гринъ 2082
CLEVELAND, O.
Дудичъ Гиларъ 1770
Савчакъ Петро 1770
RHONE, PA.
Шура Иванъ 263
GLEN LYON, PA.
Скородинскій Мих. 1430
CHARLEROI, PA.
Игельскій Войтекъ 1658
JESSUP, PA.
Маршалокъ Иванъ 1813
YATESBOROUGH, PA.
Репчакъ Никола 1771
ST LOUIS, MO.
Рыджикъ Павло 689
MT. CARMEL, PA.
Мешканецъ Мих. 1
Крулевскій Ант. 2
Смитъ Андр. 74
Д. Нирчъ,
секретарь

Квитъ
на тридцять доларовъ (\$30.00),
котрий ч. Алексій Шаронъ запла-
тивъ за помятокъ на гробъ його
бл. п. мужа Войтеха Радзяка, а
котроу грошъ достала я вѣдь
матері його бл. п. мужа зъ части
помертвого припадаючи на пю.
Шамонинъ, Па. 5 дец 1901.
Анна Радзякъ,
СВѢДКІ: о. П. Константеничъ,
Алек. Шаронъ.

Квитъ.
Нынѣшнякъ зѣзнаю, що полу-
чивъ-сь зъ касы „Р. Н. Союза“
\$300.00, словомъ триста доларовъ
яко поспертиу запомогу по мойй
женѣ Юстинѣ и дакую Выдѣлову
„Р. Н. Союзу“ за скоре выплачене.
Титъ Члота.
Lansford, Pa., Dec. 30, 1901.
СВѢДКІ: Левъ Мовитъ,
Ант. Добосъ.

Квитъ
Я Анна Гутинъ складаю щиро-
сердечну подяку урядникамъ „Р. Н.
Союза“ и членамъ за то, що я о-
держала \$600.00, словами шість
сотъ доларовъ помертвого по
моиъ небуциху мужу Иванъ Гут-
никъ.
Анна Гутинъ.
Plymouth Pa., Dec. 31, 1901.
СВѢДКІ: Стеф. Гринякъ,
Мих. Петрилякъ,
Мих. Яроцакъ.

Квитъ.
Сиятъ потверджую, що отримавъ
я \$300.00, словомъ триста доларовъ
яко запомогу за утрату одного ока.
За скоре вы-
плачене складаю сердечну подяку
Маріи Ревиллякъ, зъ касы „Р. Н.
Союза“ за що складаю сердечну
подяку.
Василь Ревиллякъ
Шамонинъ, Па. 1. януара 1902.
СВѢДКІ: о. П. Константеничъ,
Сим. Хороцакъ.

Квитъ
Нынѣшнякъ зѣзнаю при двоухъ
свѣдкахъ, що я отримавъ зъ касы
„Р. Н. Союза“ \$100.00, словомъ
сто доларовъ, яко запомогу за
утрату одного ока. За скоре вы-
плачене складаю сердечну подяку
Выдѣлову „Р. Н. Союзу“.
Иванъ Прибыла.
Olyphant, Pa., Jan. 8, 1902.
СВѢДКІ:
Д. Д. Нирчъ,
Юриъ Хиллякъ.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

Варвара Чабала, жена
Михайла Чабала, чл. „Р.
Н. Союза“ ч. кн. гол. 2115,
умерла дня 17. повем. 1901
въ Lansford, Pa.
Вѣчнай їй память!

НОВИНКИ.

Добстане безплатну пораду.
Кождй, хто має яку справу до суду въ
старѣйшій правъ, и палище до головного уряду
Руско Народного Емиграційного Дома
въ Америцѣ на адресу: Rev. N. Pidhorecky
61 Sussex Str., Jersey City, N. J.
Руско-Народ. Емиграційный Домъ має
своего руского адвоката въ краю.
— 20 Русинѣвъ зъ Оли-
фанту, Па. и околищѣ до-
стали минутого понедѣлка
другй горожанскій паперы
въ повѣтовомъ судѣ въ
Скрентонѣ, Па. Заслуга се
передѣльмъ зѣзнѣного ч.
Ю. Хилляка, котрий напро-
дьювавъ ся при томъ чини-
ло. Такожъ зъ Мейфілдъ
кѣльохъ Русинѣвъ достали
паперы.

— Морскій безодвѣ по-
глотили сими днями багато
жертвъ. Мѣжъ иншими дня
6. с. м. перевернувъ ся на-
русскій поромъ при руселѣ
рѣки Лезаро въ провинціи
Коруна, Испанія, при чомъ
утонуло си 26 людей.
Того самого дня на по-
бережю Португаліи ударивъ
ся підчасъ мряки наборо-
вй англійскій корабель „Al-
ford“ зъ испанскимъ „Vi-
lhelva“. Оба кораблѣ разби-
ли ся и погинули; зъ людей по-
гибло 19 особъ.
Третя морска катастрофа
лучила ся дня 4. сѣчня на
Тихомъ океанѣ, близъ бере-
говъ Калифорніи. Ту середъ
пѣнчон темрявы зустрівъ
ся французскій корабель
„Мих“ зъ американскимъ
„Walla-Walla“ въ результатѣ
чого той послѣдній, зъ ке-
лѣезного дѣржовъ въ боцѣ,
погинувъ за 10 минутъ на
морское дно. Зъ 290 паса-
жировъ и корабельной зило-
ги погинуло 47 — прочй ни
човнижъ добились ся щасливо
до берега.

— Выхухъ динаміту при-
ключивъ ся мнѣ. пятницѣ въ
капѣньоломахъ въ Волозахъ,
шпикской стол. на Угорщи;
вѣ. Гоботникѣвъ Ивана Длу-
гара, Стефана Коллара и Йо-
сифа Теча розорвало на кусъ-
нѣ — другихъ тяжко пока-
лѣчило.

— Выстрѣломъ зъ ре-
вольвера водобралъ собѣ
жите двѣ молоді сестры,
19 лѣтна Егелька и 22 лѣт-
на Аронка Костялова въ Мо-
равянохъ, вітрянской стол.
(Угорщина). Дѣвчата були
спротиами по адвокатуни,
котрый померъ передъ 14 ро-
ками и мешкали въ своего
дѣда — Павла Бруновского.
Причина ихъ самоубійства
незвѣстна.

— Пожежа ажъ два разы
въ протягу 14 днѣвъ навѣ-
стила Олифантъ. Дня 25.
грудня згорѣли два сторы
ны ул. Ликована (клотингъ
и фюрнічеръ сторы), а 8. сѣч-
ня така сама доля стрѣтила
фабрику черевикѣвъ, коло
онтерійского дѣла. Въ пер-
шомъ случаю выносивъ шко-
да 10 тысячъ, въ другомъ
поверхъ 26 тысячъ доларовъ.
Въ обохъ случаяхъ шкода
лишь въ части була обес-
печена.

— Зъ Stuartburn, Man.
(Канада) пише п. Н. При-
грозій: „Въ насъ зима до-
сить погѣдна только снѣгу
мало, навѣтъ дороги санной
нема. За те морозъ зъ вѣ-
тромъ такъ паливъ, що годѣ
було преріимъ черейти. Те-
перь сильно лагоднѣйше.

— Незвѣстнй злочинцѣ
ограбили банкъ т. зв. Na-
tional Stock Yards Bank въ
Ст. Луисъ, Мо. на суму 50
тысячъ доларовъ. Розбишакъ
(було ихъ 6. — всѣ зама-
скованіи) въ ночи, зъ 6-го на
7-го сѣчня, выважали нена-
дѣбно дверѣ до банку, ре-
волюнерами змучили сторо-
жѣвъ до здачѣ, а опѣсля по-
вязали всѣхъ и газдували
такъ довго, доки не доста-
ли всен готовки зъ банковой
касы. Коли сего доконали —
сѣли на конѣ и вѣно свѣти-
ми.. До теперь не вдало ся
навѣтъ внасти на ихъ слѣдѣ.

— Спеціальный поѣздъ
зельзницѣвъ „Rock Island“,
якимъ везли 281 рекрутѣвъ
призначенихъ до американ-
ской арміи на Филиппинахъ,
выскочивъ зѣ шинѣ, коло
дня 7. с. м. переѣздивъ че-
резъ Чикаго, Илл. 22 реку-
тѣвъ такъ сѣ покалѣченіи, що
попали до шпиталю.

— Роботы въ Buffalo, N.
Y. идуть добре, однакъ ро-
ботытамъ досить тяжкй и
людскіе бракуе.
Августо

— Русины. Словаки, По-
ляки другого ворду (ward)
мѣста Олифантъ, Па. мали
митингъ минутишъ пятницѣ
на котромъ выбрали канди-
датѣвъ на деякй мѣстѣвъ
уряду. Слѣдуючій митингъ
вѣдбуде ся въ руской гали
въ Пятницю дня 17-го яну-
ара. На митингъ сей пови-
ненъ явитись кождй сити-
зень. Часъ вже пробудитись
и не голосувати за склянку
пива та цигаро на людей,
котрий погорджують нами и
тратять громадске добро, а
выбрати своихъ честныхъ
людей.

— „Поляки на оба фрон-
та“ або радше польска дво-
личність „Das Polenthum
nach zwei fronten“ під та-
кимъ заголовкомъ нью-йорска
німецка часопись Sonntags
blatt der New Yorker Volks-
zeitung ч. 1. з 5. сѣчня 6. р.
выдруковала обширну ста-
тю нашого славного писа-
теля д-ра Ивана Франка.
Статья складаєть ся зъ двоухъ ча-
стей. В першій части вка-
зує д-р Франко на гнет По-
ляківъ Прусаками и ирускимъ
ридомъ, а особливо на остат-
ні подѣ в містечку Вжесьни
въ Познаньщанѣ, о котрихъ
розповсують ся всѣ газети, і
демонстраціи Поляківъ про-
ти Прусаків въ Галичинѣ. А
въ другій части малює до-
садними словами гнет, яко-
го допускають ся въ подѣ-
бній спосѣбъ Поляки над Ру-
синами въ Галичинѣ, і обшир-
но описує послѣдні подѣ на
университетѣ львівскімъ. А
кінчить словами: Віда тому
народови (Полякамъ), котрий
не навчавъ нічого зъ своєї
власной історіи.

— Дѣйсно по татарски
поступали собѣ два визна-
чѣній угорскій панка въ
Мадяръ-Оварѣ мономонской
стол., коли минувшего мѣ-
сяця переводили ся въ томъ
мѣстѣ выборы на подѣжу-
на. Було двоухъ кандидатѣвъ:
старый подѣжупанъ Й. По-
ганіи и кандидатъ народного
сторонництва Й. Товтъ. Оба
агітували сильно, такъ од-
ному якъ и другому страхъ
хотѣло ся бути подѣжу-
паномъ. Вже зѣйшли ся вы-
борцѣ, чекають на голосо-
ване, коли въ томъ передѣ
выборчимъ локалемъ стрѣ-
тили ся зъ собою против-
ники кандидатѣвъ и давай
рѣзати собѣ чемности....
Товтъ наплювавъ Поганьо-
му въ лице — Поганіи за-
хвавъ Товтову паетукомъ въ
зубы — а опѣсля якъ взя-
ли ся до палиць, якъ по-
чавъ одинъ другого молоти-
ти, де попало, тодѣ вже
выборцѣ мали чимъ начу-
дувати ся... Розорвали ихъ
обкѣрвавленихъ, неначе ко-
гутѣвъ, а що бійку ізачавъ
и Товтъ, то за кару выбра-
но подѣжупаномъ Поганього.
Ось вамъ „шкѣчеръ“ зъ ма-
дарскихъ выборовъ.

— Українська громада
у Швайцаріи. У Верні уни-
верситетска украинська мо-
лодіжъ заснувала літерату-
ру читальню. Спершу всна
звалаєъ „українсько поль-
ско латовскою“, але неза-
вело ухвадено назвати читаль-
ню „українською“ і дати
можливість належати до то-
варнства кождому, хто такъ
чи сик бажає добра і роз-
вою Україні і взагалі ціка-
виться її духовнимъ житємъ.
Громада одержує часописѣ:
„Літературно Науковий Віст-
никъ“, „Молоду Україну“,
„Волю“, „Кіевскую Стари-
ну“, і „Свободу“ американ-
ску, а такожъ багато рѣжныхъ
книжокъ. У лютому громада
лагодить ся съязкувати ро-
ковини Т. Г. Шевченка. По-
бажамъ їй від широго сер-
ця широкого розвою!

— Вѣдбуде ся въ руской гали
въ Пятницю дня 17-го яну-
ара. На митингъ сей пови-
ненъ явитись кождй сити-
зень. Часъ вже пробудитись
и не голосувати за склянку
пива та цигаро на людей,
котрий погорджують нами и
тратять громадске добро, а
выбрати своихъ честныхъ
людей.

Дальшій выказъ жертвъ зложе-
ныхъ для рускихъ студентѣвъ
въ Галичинѣ.
Русины зъ Priceburg, Pa. заволяу
валы
Костъ Коваль, Olyphant, Pa. 50
Мих. Гордичувъ, New Haven, Conn. 1.00
Иванъ Гордичувъ 1.00
о. П. Тимоневичъ, Yonkers, N. Y. 5.00
Бр. св. Володимиръ зъ Mt. Carmel, Pa. 10.00
зъ копилкою: Руска молодішъ зъ
Мт. Кармелъ, Па. — славныиъ бор-
цямъ въ Галичинѣ.
Василь Гриншю, Shenandoah, Pa. 50
На ижеиныхъ у о. Ст. Макара въ Мт.
Кармелъ, Па. зломилъ:
Ив. Глова зъ Excelsior, Pa. \$10.00
о. Ив. Константеничъ зъ Shamokin, Pa. 1.00
Дейшъ Т. Мурда зъ Olyphant, Pa. 1.00
о. Ст. Макара зъ Mt. Carmel, Pa. 2.00
Гнатъ Трохановскій 1.00
А. Козданъ (Полякъ) 50
Е. Е. Никелъ (Америка) 1.00
J. J. Lewis 1.00
Братство св. Арх. Михайла Jonston
City, Pa. 50.00
Повпередно зложено 154.89
Разомъ 243.89

Браты Русины! Чи етоль-
ко васъ лишь есть? Чи жа-
луєте може пару центѣвъ?
Жертвы посылайте на ад-
ресу Rev. N. Pidhorecky,
61 Sussex Str., Jersey City,
N. J., або до редакціи „Сво-
боды“, SvoBoda, Box 418,
Olyphant, Pa.

— Проворный огоро-
дникъ. Славному французско-
му малярю въ Мессоніе лу-
чила ся осл., така пригода:
Мавъ вѣдъ огорода, кот-
рый сѣзъ надумуваня назы-
вавъ по іатеньски кожду
ростяну, яку лише ему по-
казано. Та Мессоніе щось
не кочне вѣривъ памяти сво-
его огорода. Постановивъ
отже провѣрити правдивість
тыхъ назвъ. Въ той цѣли
привѣсь разъ огородакови
троха сѣпеной икры сѣле-
дця и пытає ся: „Чи знаєте
се насѣне?“ — „Алже, се
насѣне рѣдкою зъ горячихъ
кривъхъ ростяны, що назы-
ває ся rulpus fluximus“ —
водповѣвъ запытаный, не
нагадуючись. — „Всѣди его
въ землю, а якъ зѣйде, по-
кажи менѣ, якъ выглядає
та ростина“ — сказавъ ма-
ляръ и водѣйшовъ, вдово-
лений, що змогъ вывести
въ поле-зарозумѣлого слугу.
По трехъ тыжняхъ огоро-
дникъ кличе своего пана и
зѣвѣає, що насѣне вже зѣй-
шло. — „Сего хѣба вже за-
богато“ — кличе маляръ и
бѣжить до города, а тамъ
показує ему огородакови
кѣлька головъ сѣледцѣвъ, що
выстають зъ землѣ... Видно,
огородакъ мавъ добрый
нюхъ!

— Иванъ Гусъ — свя-
тымъ. До Narodnѣхъ List-
ѣвъ доносятъ зъ Петербур-
га, що живучй въ Русіи пра-
вославный Чехи збирають
подписи на петицію до си-
нода о оголошене Гуса свя-
тымъ. Доси зѣбрано 200 под-
писѣвъ, а прокураторъ си-
нода Пободоносцевъ має бу-
ти тому прихильный. На
rodni Listy замѣчаютъ при-
томъ вѣдъ себе, що оголо-
шен: Гуса святымъ було бы
сновненемъ бажаня чешского
народу, бо вже вѣдъ давна
въ писемъхъ писано про
Гуса якъ про святого.

— Воспа появилась ся вже
и въ окрестности Олифанту.
Въ Скрентонѣ, Па. занепа-
ла на цю двоє людей. Часъ
подумати о щѣбленю
— Поляки, що живуть
въ Спол. Державахъ и нале-
жать до т. зв. „Костела На-
родного“, вводятъ до сво-
ихъ костелѣвъ богослужения
въ матерной мовѣ, выкида-
ючи зъ него мертву латину.
Першу мшу въ польскоій
мовѣ водправивъ на латинь-
скій роздѣвній свята енер-
гичный и поступовый кс. Фр.
Годуръ въ Скрентонѣ, Па.

— Въ огни, якій выбухъ
оноды въ фабрицѣ зельза
въ Шаронѣ, Па. згорѣло жи-
вцемъ 4 работничѣвъ.

— Хотѣли мати календаръ на рѣкъ
1902-й — Попали 50 центѣвъ на редакціи
„Свободы“

— Населене Европы вы-
носило въ р. 1801 около 175
миліонѣвъ мешканцѣвъ, а
посля торѣчного спису чи-
слить по надѣ 392 миліо-
новъ.
Населене Спол. Державъ
выносило въ р. 1801 около
5,300,000, а въ р. 1901 ти
самй Спол. Державы зъ ко-
льоніями числять, (якъ о
ногды оголосило цензусове
бюро), 84,233,067 жителѣвъ.
Якъ бачимо зъ того порѣв-
няня, населене Европы на-
вѣтъ не потроило за послѣд-
ныхъ 100 лѣтъ, а населене
Спол. Державъ побольшило
ся 16 разѣвъ!

— Злодѣѣ до готелю Г.
Бланира вломались мину-
шой суботы въ Олифантъ,
Па. и украли кѣлька фля-
шокъ виски и годинку вар-
тѣсты 20 дол. Того самого
тыжня обкрадено діпо D.
& H. Co. на суму кѣлька-
десять доларѣвъ.

— Канадійскій Русины
задумують выдавати руску
часопись. — Щастъ Боже!

— Хто приславъ намъ
\$2.00 на „Свободу“ зъ Ple-
asant Home, Man. — нехай
подасть свое имя, бо забувъ
подписатись.

— Хто друкує намъ статуты, бѣловый
типисты, наголоски листѣвъ, копѣрки: ма-
ляръ, жидъ, Англичанъ? Чому жъ не ідете
ку своему чоловіку Русиню, котрий вѣдъ
красиве и танше зробить? Его адресъ: B.
Саричъ, 517 E. 13th St., New York City.

ОГОЛОШЕНЕ.

Важне для рускихъ дѣлчаты и
женѣ!
Безъ вступного буде ся
пріймать въ груни 1901 и
въ сѣчня 1902 р. до сес-
тричного братства св. Ольги
въ Джерси Сити, Н. Дж.,
въ Бруклинѣ, Н. Й., въ Нью
Йорку (на горѣ и на долѣ
мѣста) въ Бальмфилдъ, Н.
Дж., въ Елизабетѣ, Н. Дж.
и въ Гекенсѣкъ, Н. Дж. Мѣ-
сячне выносивъ лишь 25 ц.
а користь велика, бо сестр.
братство доглядѣ въ сла-
вости и платить по 2 дол.
50 ц. тыждневой запомоги,
а 100 дол. въ разѣ смерти.
Теперь числеть братство
около 400 членѣвъ, а коли
дѣйде до 500, то подвысѣши
ся запомогу. Не водкладай-
те довше, а приступайте
сейчасъ, бо жадна зъ васъ
не знає, що сѣ завтра чекає.
Пріймає ся въ вѣцѣ вѣдѣ
8 до 35 лѣтъ.

— Подас ся до публич-
ной вѣдомости, що Бр. св.
Володимиръ въ Mt. Carmel,
Pa. буде принимати членѣвъ
безъ вступного въ мѣсяцю
фѣбруару и мартѣ. Кождй
молодой работникъ зъ Mt.
Carmel, Pa. повиненъ вале-
жати до того братства, бо
зарядъ его честный, а члены
ревный, рускй патриоты.
Й. Хрущъ, предс.
Ив. Глова, секр.

— Братство св. Арх. Ми-
хайла въ Westmoreland City
выбрало слѣдуючихъ новыхъ
урядничѣвъ: Ив. Рондѣошъ,
предсѣдатель; Йос. Патля,
мѣсто-предсѣдатель; Ив. Бр-
на, касієръ; Мих. Магера,
записникъ; М. Мишко, до-
зорецъ хорыхъ; М. Фуйдела,
дверникъ.

Стеф. Ничотъ, секр.

Хочє женитисъ
зъ интєлігентною рускою дѣвиною,
въ вѣці около 25 лѣт. А мерика-
нє цѣ сєреднихъ лѣт. бѣвший ро-
сийскій офицеръ. Дѣвиная мусить знати
англійску мову, мати хоршѣ фі-
гуру і бути доброю газдинею. адре-
сувати:
С. ELYNSKY,
Engineer Machinist
San-Francisco, Cal.,
або P. O. Auckland, New Zealand
Jan. 16.

Где естъ?
Хто хоче шукати своихъ вран-
дѣвъ черѣтъ палиу гвасту, мусить
заплатити 25 центѣвъ за пошле ого-
лошенє внапередъ.

— Повѣрочный митингъ
братства св. Ілія пророка
въ Скрентонѣ, Па. вѣдбуде
ся дня 26. януара 1902 р.
Взымає ся членѣвъ братства
щобѣ зѣйшли ся на митингъ
и абы поплатили свои довги
такъ до братства, якъ и до
„Союза“, котрий не прѣйдуть,
заплатить по 50 цт., а уряд-
ники по \$1.00 кары. Взымає
ся такожъ всѣхъ комитѣто-
выхъ, щобы на 18. януара
1902 р. прійшли до церков-
ной галѣ провѣрѣти брат-
скій книги 1) Анд. Гудакъ,
2) Сим. Чицакъ, 3) Анд. Ви-
лицкій, 4) Мих. Сіборъ, 5)
Мих. Герко.

Лешко Демко, секретарь

ВСЯЧИНА.

АНГЛІЙСКІЙ ПРОДѢ.
Лордъ Кіченеръ, головный коман-
дуючій войскъ розбишакѣвъ ан-
глійскихъ въ Преторіи (пол. Афри-
цѣ) замордувавъ въ жѣтпни и лѣ-
стопадѣ 1601 р. 5000 невинныхъ
дѣтей бурскихъ, головно въ шпѣ-
талихъ и нездоровыхъ шатрахъ та
баракахъ. На се обуривъ ся цѣльнй
цивілізованный свѣтъ и на ту па-
мятку пріятели Бурѣвъ называють
своихъ пѣсѣвъ „Кіченеръ“. Таковъ
почести и Иродъ не дочекавъ ся!

СВѢТЪ ВЪ ЧИСЛАХЪ.

Вѣдъ сотворения свѣта, якъ чи-
слить ученя, минає 400 миліонѣвъ
лѣтъ, а вѣдъ появи первого чо-
ловѣка въ Европѣ 150 тысячъ
лѣтъ.
Столѣчне мѣсто Франціи — Па-
рижъ м. 400 миліонѣвъ франковъ
довгу.
Населене Австраліи выносивъ
посля найповѣйшого обчисленя 3,
775,356 душъ.
Въ Англіи выходить 2488 га-
зетъ, зъ чого на Лондонѣ припа-
дає 456. Въ 1846 р. выходило
въ цѣлой Великой Британіи лише
551 газетъ.
Въ сѣдой Індіи кождого року
выходить замужъ 6,016,759 дѣв-
чатъ, якй не мають больше, якъ
5 до 9 лѣтъ.
Найбольша тѣла умыслова панує
въ Португаліи, де на кождыхъ 100
душъ населеня припадає 67 аналь-
фабетѣвъ (неписемныхъ). По томъ
слѣдує католицка Італія зъ 53
ональфабетамъ на 100 мешканцѣвъ.
ну, а опѣсля и наша преславна
польско-шляхоцка Галичина...
Въ 19-омъ столѣтіи выносивъ
продукціи жѣди 80,100,000 топт.
Озеро Байкальске въ Сибіри на-
лежитъ до найбільшихъ озеръ Ев-
ропы и Азіи. Его довжина выно-
сить 400, а ширина вѣдѣ 16 до
65 миль.

Наші дѣти.

— Знаєшь що бра чику?
— Не знаю, моя маленъ-
ка сестричко.
— Я нынѣ сподѣю ся
зробити добрый «бизнесъ».
— Ты — така маленъка?
Та якъ?
— Нашъ тато сидить въ
готелю, п'яный, мовъ без-
рога.
— Ну?
— А вѣдъ прійте п'яный
до «газету».
— Ну?
— И, якъ звичайно, зачне
бити маму...
— А тодѣ?
— Тодѣ дасть менѣ де-
сять центѣвъ, щобы я не
плакала и нѣкому о томъ
не казала.
— Ну?
— Ну, и се буде мой
«бизнесъ»....
Ч.

Купуйте книжки!

Грошѣ присилайте напередъ.
За пересылку платимо сама.
Апостола и евангеліє — 35
Америкальскій шляхѣтъ — 15
Богъ надеждъ (книжка оправа) \$2.50
Ближай оновѣданя 1.00
Гидларѣва 15
Бѣсѣды про часы козаций 75
Бѣзъ прагъ, казка 20
Борба клѣстъ 10
Войни Павла Свого 25
Букваръ угорскій 15
Балетикъ — 10
Великій Иаборникъ — \$4.00
Всѣсѣла ипикочна зъ образами 30
Въ царствѣ сатани — 50
Гумористика — 10
Галицка бѣда 10
Дѣя хлѣпскй державы 5
Десертиръ, Ковалевъ 60
Дика дѣла 70
Два старца 10
Де що про права и суды въ Св. Дѣр. 15
Де що про землю 10
Лорго, новѣй Стефанія — 60
Елѣйда Котляреского — 50
Економичне положеніе рускихъ селян
въ Угорщинѣ, Е. Блага 10
Зѣ вершинѣ и назавѣ 1.50
Зѣ сѣа — 20
Зѣ чужихъ зѣланихъ, оповѣданя 1.00
Забобоны та ворожѣбство 20
Записки школяра — 20
3 жѣты, оповѣданя — 60
Іванъ Гусъ, гуртовий свѣтъ, Лисенка 50
Календаръ для Ам Русинѣвъ (1902) 50
Календаръ Православный букварни-
скій 40
Календаръ „Комара“ 1902 30
Календаръ неволный 1902 30
Калѣд Іє 10
Календаръ (на р. 1902) 10
Казанъ Андѣрсена 25
Казанъ Толстого 30
Коломийскій 30
Коваль Басієвъ 60
Катехизмъ 60
Колѣды и щедрихы 15
Казанъ Ірѣмѣвъ 40
Казанъ Ірѣмѣвъ опр. 40
Казанъ народный опр. 40
Кандидатъ Гусъ 10
Конституцій Сполуч. Державъ 10
Зашиталъ и праця 10
Каміна душа 10
Сарби — гуцульскі новѣи 30
Кухарика руска 70
Лѣхій попутѣвъ, опов. Мирного 20
Лѣсты зъ чужины 1.25
Лѣхій день, комедія 10
Лѣхъ Заманяво 15
Лѣхъ Микитѣ 50
Молитвенникъ, лѣхна оправа 1.00
Молитвенникъ для дѣтей 20
Молитвенникъ для дѣтей 20
Микола Палжикъ 10
Нечѣстальникъ 10
Нашъ звѣрѣта 20
Народный казанъ 25
На добродѣйный цѣль, комедія 35
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинѣвъ 15
Нарѣдъ в неволі 10
Наталія Полтавѣна 20
Образки для дѣтей за оденъ 1 ц.
Оповѣданя Марка Вовчка 30
Оповѣданя С. Макара 15
Образки зъ Америки 10
Оповѣданя Стороженка 10
Оповѣданя для дѣтей 20
Опрішчъ Йоаннѣвъ 25
Прягода Дон-Кихота 40
Порядникъ звѣрѣсній 25
Порословцѣвъ 20
Псалтирь 90
Pl. Krestom (мол. лат. буквами) \$1.00
Повѣсти Устѣновича 80
Пов

Скоря лѣкарская помѣчь.

Можете мешкати в тысячь миль вѣдъ лѣкаря, а все такъ будете уздоровленъ!

Каждо недуга мае свои признаки, котры добрымъ лѣкаремъ суть звѣсны. Наколи свою недугу опишете, то славно-звѣсный профессоръ Колинсъ розсѣлѣдитъ еи и выльчитъ васъ, якъ вже выльчивъ тыслѣчъ знемѣтлывыхъ особъ, котры були вѣддалены вѣдъ него на сотки и тысячь миль.

Нема недуги, котру профессоръ Колинсъ не вспѣвъ бы выльчить,

коли толькы въ цюру, лично або листово удасте ся до него о помѣчь. Кто не лѣчить ся и вѣдкладаетъ, хто надѣе ся, що его недуга безъ нѣгого мине ся, той грѣшитъ самъ супроти себе. Не вѣдкладайте зъ дня на день, лишь дѣйствуйте скорше опишѣть свою хвороту и пошлѣть опись профессору Колинсови на нисше пошану адресу.

Чи вы кашляете?

Блукете?

Худнете?

Маєте упавы?

Чуете ся зле?

Маєте невралгію?

Болять васъ мѣ боцѣ?

Маєте гризъ?

Болять васъ все тѣло?

Болять васъ уха?

Чуете ся змученымъ?

Тече вамъ зъ ушей?

Ще маєте апетиту?

Ще васъ въ горлѣ?

Маєте бѣлы упавы?

Чуете ся пригнобленимъ?

Маєте слабый зоръ?

Короткій вашъ вѣддыхъ?

Болять васъ по ѣденю?

Маєте твердый столецъ?

Дѣстаете заворотъ головы?

Трясаете ся вѣмъ руки?

Скорю впадаете въ гѣтвъ?

Свербить васъ скоря?

Ве вамъ сильно сердце?

Чуете гнетъ на серци?

Маєте обложенный языкъ?

Мучить васъ сонъ?

Чуете боль въ костяхъ?

Болятъ васъ спина?

Поболаетъ васъ при уринованю?

Воркуе вамъ въ черевѣ?

За мягке ваше тѣло?

Маєте недугу матицѣ?

Чи страхаете ся легко?

Перемежзаете швидко?

Вѣняе вашъ потъ?

Маєте закатарене горло?

Тершите на заразливую хворобу?

Чуете зимно въ клубкахъ?

Вѣдчуваєте порожнечу въ головѣ?

Чуете горячу кровь?

За легкою выдае ся ваша голова?

Маєте горячку?

Съ пѣсокъ въ вашой уринѣ?

Чуете ся соннымъ?

За дуже потять ся вѣмъ ноги?

Чуете холоды въ чубѣ?

Ще васъ въ хребтѣ?

Не можете рано ѣсти?

Пиве вамъ ранками слина?

Маєте слабый хребетъ?

Ходите згорбленъ?

Коли маєте яку небудь признаку обняту питаннями, то вы недужы або падаете въ недугу. Въ такомъ случаю пишѣть вѣдповѣдь на кожде зъ выше наведеныхъ пытанъ, такъ або нѣ, и пошлѣть еи на пошпешу адресу. Профессоръ Колинсъ розберетъ вашу хворобу, и якъ бы она була не довылѣчена, донесе о томъ, а нѣ, такъ сейчасъ прилагодить лѣки, тай пошлѣ вамъ експресомъ. Наколи вже одержите лѣки и будете ихъ посылѣ приписовъ заживати, то будьте певны выльчѣны. Профессоръ Колинсъ всегда додержитъ даного слова: кому разъ скаже, що выльчитъ его, то такъ и стане ся.

Хто лично не въ силѣ прійти до „Prof. Collins New York Medical Institute“, сей ный пише о чомъ треба.

ОРДИНУЕ вѣдъ години 10 до 1. и вѣдъ 2. до 5. веч. Въ недѣлѣ лише вѣдъ 10 до 1.

ЛѣКИ посылае ся черезъ експресъ до кождой мѣсцевости въ Спол. Державахъ и Канадѣ.

Можете писати якою небудь мовою.

Листы адресуйте:

Professor COLLINS New York Medical Institute
140 W 34th St., New York City

ОДИНОКИЙ РУССКИЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА

38 Green Str., JERSEY CITY, N.J.

Кожды Русскы маючы яку небудь потребу въ Нью-Йоркѣ, чи въ околици, повинны вѣстунити за тѣмъ, что, бы тутъ достать наизволеный и напѣтанный напитки всякого рода и порадку, де найлучше вѣстунити.

С. М. НАТНАВАУ.
агентъ вѣдъ огнестойкой асекюраційной компаніи.

Коллектуе тѣмъ, кто за репут. Мае за домъ до ренту на Race Str., три дома на продажъ на Hill Str., дома на мѣшани на продажъ на Bklyn., Olyphant, Pa.

Цѣна дуже низка

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылае грошъ до края въ протягу 14 днѣвъ.

Продае шифарты такъ тѣло акт и компанія въ Нью-Йорку.

Продае тѣкеты колѣйовы до Нью-Йорку.

Продае правду краю въ паллику и вино.

Мае голсеял (wholesale) на вѣс американскы трупки.

Задармо потверждаетъ всякы пашеры и дѣе раду, бо есть

Нотаръ публичный. Чоло вѣтъ ретельный и честный.

M. BOSAK, Jones Str. OLYPHANT, Pa.

ДИАМЕНТОВЫЙ ЭЛЕКТРИЧНЫЙ ХРЕСТ,

Знаменитъ такой хрестомъ Вольта, зѣставъ вѣдкрый кѣльа лѣт тому въ Австрій, а задля своихъ великихъ примѣтъ розповсюдился ся скоро въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Скандинавіи, и другихъ европейскихъ краяхъ, где нинѣ уважаютъ его за наилучшій средство противъ ревматизму и другихъ слабостей.

Электричный Діаментовый Хрестъ лечитъ руматизмъ мускуловъ и суставовъ, невралгію, боли въ цѣлѣмъ тѣлѣ, нервовѣ, первесе ослаблене, безсонницю, пригноблене, истерию, параличъ, трясену, ударъ, епилепсію, танецъ свѣ. Віта, пальмитацію, нервовый бѣгъ, головни, и всѣ слабости нервового системы. Его добродѣльный впливъ видѣло вже по кількохъ годахъ, хотай часомъ треба на него ждати кѣльа лѣтъ.

Кштуе доллара, при чѣмъ гарантуе ся, що принесетъ столько користи, що наилучшій электричный поясъ, що кштуе 15 або 25 разъ тѣлькы. Нѣхто в родинѣ, хорый чи здоровъ, не повиненъ бути безъ Электричного Хреста, сего наилучшого средства противъ слабости. Прійшли доллара, а мы пошлемо тоби оплаченный оденъ Электричный Діаментовый Хрестъ, або 6 за 5 долларѣ. Тыслѣчъ лѣтъ вѣдъ оцѣ, котрыхъ выльчитъ сей Хрестъ, суть достаточны доказомъ его силы. Ось два зъ нихъ: Маламъ болѣе черезъ много лѣтъ, теперъ всемъ здоровъ. Діам. Хрестъ выльчитъ мене. Каролина М. Штерцен, Richfield, Utah. Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago. — Пош. Платове: Вже 3 місяці пишу Діам. Хрестъ. Давнійше мавъ я болѣ в моихъ плечахъ, такъ что не мѣгъ трати на скарпці. Теперъ чувствуюсь добре. З поважаніемъ. W. Simon, учитель, Schaumburg, Cook Co., Ill. Мартъ 30, 1900.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72, 306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

ВЕЛИКИЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Наибольшій русскій компаніичный сторъ въ Америцѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 доказуе, що може компанича работа. — Весть разумный Русины належатъ до той компаніи, купуютъ зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертаетъ сторъ сумою \$3,500.00 Заряджае нимъ: Федько и Колодѣй.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНЫХЪ ПОДАРОКІВЪ НАЙВѢЩІЙШІЙ ВАГІН ПРІОДЖЕНИИ КОЛІНЕВЪ ДЫ НИЧ НЕ КОШТУЕ ВАШИХЪ ТОВАРІВ! Днѣсь предлагаемъ одну зъ наилучшихъ годиноу яку продаютъ: Правду Америцанску 14 п. зъ подвійною золоточною ковертою, женску або мужеску зъ Правдыми Американскими Осередкомъ, дорогими каменями, добрымъ ходомъ R. R. гарантовану, никѣсе выключену, зредуловану зъ письменною Гаранціею на 20 лѣтъ, що до выгладу, витривалости рѣшну \$40 цѣроволотѣ годиноу. Веиъ любителямъ той клясы годиноу даемо в протягу вѣдѣвшихъ 60 днѣвъ зовѣи даромъ слѣдуючі красны подарки: 1 Вѣдѣску файку зъ морской пілки, зъ бурштиномъ вѣрности \$1.50; 1 Правду зъ моръ пілки цѣтаричку вѣр. 75 ц. и правду зъ м. п. цѣтаричку 50 ц. и 1 шкѣрный кашпуръ на гютовъ 25 ц. и 1 нѣловое пузело на сѣрпикъ 25 ц. и 1 елгантній золотой запянунокъ зъ Cameo Charm \$1.50; 1 прѣр. золотену брошку \$1.00; 1 пару кулѣчкы зъ брилантами 1.00; 1 прѣгару шпильку до мыль зъ камнемъ 40 ц. и 1 пару золотеныхъ спинокъ до манжетовъ 40 ц. и 1 пару золотеныхъ спинокъ до рукавицъ 25 ц. и 2 спиночки до ковричекъ 50 ц. и 1 добру спину на груди зъ краснымъ камнемъ 75 ц. Годиноу и 14 подарковъ шаемо С. О. Д. \$4.98 и кошна експресу зъ правомъ безплатного оглашѣния и вѣдѣсания назадъ на нашъ кошъ силъ не подобаютъ ся. Де вѣт експресового офису треба \$4.98 пѣслати зъ ордеромъ. Хто пѣлѣ грошѣ зъ ордеромъ дѣстаетъ еще книжечковъ нѣжъ даромъ и вѣи рѣчи оплаченныи рѣдистрированою почтою ОДИНА ГОДИНКА ДАРОМЪ ЗЪ ПОДАРОКІВЪ КАМИ сѣи купити або продаи 6. Пѣни чѣи хочетъ женску чи хлопску годиноу. До женскихъ годиноу пошлемъ 50 ц. довгий Lorgnette запянунокъ вѣрности Діанеса. Пѣни днѣсь заки нашъ товаръ буде розпродаи. Агрее ATLAS JEWELRY CO., 67 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

— и —

ГОТЕЛЬНОЙ

246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.

Надѣлаетъ русскыи плаванія.

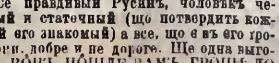

Добрыи вечеръ друже мой! — Добрыи вечеръ, оват! А куды такъ спѣшите? — До Та и на ся, брате! Шо за Талпашъ? Звѣди вѣи? — Та-жъ краевъ нашъ милый — У него всѣ Русскыи — Подѣрпалютъ сѣмліи... — Шо за брѣндъ я пѣю тамъ! — Обходитъ ся фанно! — Обсудутъ еи братамъ! — Тако надѣвчѣи!

Вѣдъ теперъ Русскыи въ Simpson, Pa. и околици не потребуютъ вже ходити до чужихъ, котры изъ обѣдѣи и туманили, выискували и сѣтали ся зъ ихъ легковѣрности. Най лишь они затамлять сѣдуюче:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ
гроссерникъ въ SIMPSON, PA.

Се правдыи Русскыи, чоловѣкъ честный и статочный (що потвердитъ кождый его знакомый) а все, що е въ его грѣсѣхъ, доброе и не дорогое. Шо одна выдѣла: ВОИВЪ ПОШЛЕ ВАМЪ ГРОШѢ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО! Нѣхто до него, най чужѣ не розсужаютъ черевъ ишою працею.

Вынаймаетъ вѣлки и повозы на весѣлья, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣркованой цѣнѣ.

THE HOME BREWING CO.,

Shenandoah, Pa.

Вырабляетъ бѣлы и червоне пиво, портѣрь и еялѣ найлучшого гатунку въ штѣйтѣ.

Уживаютъ лишь наилучшого ячменю и хмелю. Держитъ все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.

W. W. Rynkiewicz, секретарь.

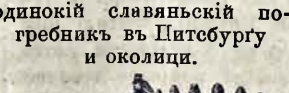
Велика фабрика цѣгаровъ польско-литовской спѣлки въ Мт. Кармель, Па.

Въ мѣстѣ и околици знаютъ добре сѣю фабрику, бо всѣ лишь той ордеруютъ, а курѣ-звѣтати твердятъ, що лучшихъ цѣгаровъ не найдете въ Пенсильвеніи.

Варочѣи не треба хвалити, бо добре само хвалитъ ся. — Адресъ фабрики: CIGAR MANUFACTUR. CO. 1422 Mt. Carmel, Pa.

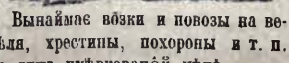
К. Файферъ,

одинокій славянскій поребникъ въ Питсбургъ и околици.

Вынаймаетъ вѣлки и повозы на весѣлья, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣркованой цѣнѣ.

его офисъ лишь оденъ блазъ вѣдъ русскыи церкви, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa.

Выробляетъ брыскыи мантѣ, шапки, удѣвнѣе, хоругвы, униформы. Цѣны и пробѣ выслаетъ даромъ.

23 N. Main Str. SHENANDOAH, PA.

Одень зънаибольшихъ броваровъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иного вже не хочетъ пѣи.

Голова вѣдъ него нѣколи не болитъ, бо есть здорове и поживѣе.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4834.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрѣбый рѣчь до житя. якъ такожъ можна купити убраня майнерскыи и звычайный.

Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифарты.

Не вѣдъ нынѣ вже знаютъ люде солидного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Дологѣи практиковалъ ему способѣ стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчитъ успѣшно всякую рода хворобы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой выробляютъ ся дуже добра и номѣи лѣкарствѣ.

Розмовитъ ся по русски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлѣи околици знаютъ добре Шлюпае.

МАЕШЪ КНИЖКІВЪ ДО ОПРАВЫ? CONDRAID LOTZ.

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. — Оправляе книжки всякого рода, хъ бы акъ розтрѣсанъ. Такожъ робитъ книжки для бѣтратѣвъ, церквы, бизнесменѣвъ и т. д. За робѣи гарантуе.

Посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и беспечно.

Мѣшкѣе 4 „блѣки“ вѣдъ русъ онъ цѣркви на „Свѣт-Сайдѣ“. — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а поспрати свого. — Розмовѣте ся зъ нимъ по русски.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИИМЦІА ПОХОРОНОВЪ.

Вынаймаетъ такъжъ „керици“ на похороны, хрестины и весѣлья по дуже низкихъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY St. SHAMOKIN PA.

РЕСТАВРАЦІА И КАВІРІА

* TROMETER'S * (Трометѣръ)

Cor Rock & Sunbury Str., SHAMOKIN, PA. напотиавъ National Bank.

Свѣдѣна. Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячъ актъ и зимный перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солидна. Окромѣ комнаты для родняи. Найлучшій вина, пива, лѣкеры, горѣвки и всѣ можливый напитки. Цѣна дуже мала.

B. W. Woshner,

Першо-рядный складъ убраня для дѣтей и dorosokъ, 1306 Carson Str. мѣжъ 13 а 14 уллицю, S. S. Pittsburg, Pa.

Хто лишь себе в дѣтѣхъ хоче гарно вѣрѣти. Той не муситъ у жидѣвскыи сторы заглядѣти: У Войшнера все дешево „Суты“ въ модѣи крою — И вѣдъ певно вѣмъ не скаже: „Гравѣтъ, дурыи тои!“

Одинокій

ПОГРЕБНИКЪ на парохію руску въ Northampton, Pa. и околици

M. F. S. Kesk.

Толькы до него удаватѣ ся, а вѣиъ вѣсѣхъ краску и тунѣ обслужѣтъ.

